

**IZVJEŠĆE O RADU
DRŽAVNOG ARHIVA U SISKU
ZA RAZDOBLJE OD 01.01.DO 31.12.2017. GODINE**

1. VANJSKA SLUŽBA

1.1. Nadzor nad zaštitom arhivskog gradiva u pismohranama

Tijekom izvještajnog razdoblja redovitim pregledima je utvrđeno stanje gradiva kod ukupno 78 imatelja/stvaratelja.

Za svaki pregled sastavljeni su zapisnici i izvješće o stanju, te utvrđene mjere zaštite.

Pri pregledima se insistiralo na sređivanju i popisivanju, izradi sumarnih popisa gradiva, odnosno ažuriranju postojećih popisa (arhivskih knjiga), ali i poticalo izlučivanje bezvrijedne registraturne mase.

Dakle, tijekom izvještajnog razdoblja redoviti pregledi su izvršeni po područjima gradova i općina kako slijedi:

Grad Glina.....	4
Grad Hrvatska Kostajnica.....	5
Grad Ivanić Grad.....	7
Grad Kutina.....	12
Grad Novska.....	5
Grad Petrinja.....	7
Grad Sisak.....	22
Općina Dvor.....	3
Općina Jasenovac.....	3
Općina Križ.....	2
Općina Lekenik.....	3
Općina Lipovljani.....	1
Općina Majur.....	1
Općina Sunja.....	2
Općina Velika Ludina.....	1

Kontrola predloženih mjera zaštite izvršena je u 18 slučajeva.

Na zahtjev samih imatelja gradiva ukupno 96 puta dani su savjeti, sugestije i razjašnjenja oko postupanja s gradivom i izradom pravilnika.

1.2. Nadzor nad izlučivanjem bezvrijedne registraturne mase u pismohranama

U ovom izvještajnom razdoblju Državni arhiv u Sisku je zaprimio 92 zahtjeva za pokretanje postupka izlučivanja bezvrijednog registraturnog balasta. Pri tom je Arhiv izdao

91 pozitivno rješenje (suglasnost), od kojih se u 8 slučajeva izlučivanje odobrava djelomično za predloženo registraturno gradivo, uz primjedbe i sugestije, a jedan je zahtjev odbijen.

Dakle, izlučivanje je u ovom izvještajnom razdoblju provedeno kako slijedi:

Na području grada **Glina** postupak izlučivanja su zatražili:

1. Veterinarska ambulanta Glina d.o.o.
2. Ured državne uprave u SMŽ, Ispostava Glina
3. Javni bilježnik Marina Bukovac Glina
4. Porezna uprava Porezno mjesto Glina – *djelomično*
5. Kaznionica u Glini
6. Grad Glina - GIP

S područja grada **Hrvatska Kostajnica** izlučivanje su proveli:

1. Javna bilježnica Gordana Pličanić Hrvatska Kostajnica
2. Gradsko izborno povjerenstvo Grada Hrvatska Kostajnica
3. Porezna uprava, Porezno mjesto Hrvatska Kostajnica

Na području grada **Ivanić Grada** izlučivanje je zatražilo i provelo 8 pismohrana:

1. Općinsko državno odvjetništvo u Ivanić Gradu – *djelomično*
2. Učenički dom Ivanić Grad
3. Centar za socijalnu skrb Ivanić Grad - *djelomično*
4. Dječji vrtić Ivanić Grad
5. IVASIM d.o.o., Ivanić Grad
6. Općinski sud u Ivanić Gradu
7. Sanitarna inspekcija Ivanić Grad
8. Prekršajni sud u Ivanić Gradu

Do kraja godine sa područja grada **Kutina**, Arhivu su pristigli slijedeći zahtjevi za izlučivanje:

1. Ured državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji, Ispostava Kutina
2. Gradsko izborno povjerenstvo Grada Kutine - *2 puta*
3. Porezna uprava Kutina - *djelomično*
4. Petrokemija d.d. Kutina
5. FINA Podružnica Kutina
6. OŠ Banova Jaruga – *djelomično*
7. Šumarija Kutina
8. Lonia d.d. Kutina
9. Općinski sud u Sisku, Stalna služba u Kutini

Sa područja grada **Novska** izlučivanje su predložile i provele slijedeće pismohrane:

1. Novokom d.o.o. Novska
2. Porezna uprava Novska
3. Policijska postaja Novska
4. Šumarija Novska
5. Gradsko izborno povjerenstvo Grada Novske
6. Veterinarska stanica Novska d.o.o.

S područja grada **Petrinja** postupak izlučivanja pokrenula su i provela 4 imatelja/stvaratelja:

1. Ured državne uprave u SM županiji , Ispostava Petrinja
2. Šumarija Petrinja
3. Policijska postaja Petrinja
4. Gradsko izborno povjerenstvo Grada Petrinje

Na području **grada Popovača** izlučivanje su obavile pismohrane:

1. Dječji vrtić, Popovača
2. Kaznionica u Lipovici – Popovača
3. Javni bilježnik Vladimir Greblo Popovača
4. Grad Popovača – Gradsko izborno povjerenstvo

Na području **grada Siska** zahtjeve za izlučivanje bezvrijednog registraturnog materijala podnijeli su:

1. OŠ Viktorovac, Sisak – *djelomično*
2. Državna uprava za zaštitu i spašavanje Sisak
3. Narodna knjižnica i čitaonica Vlado Gotovac Sisak
4. Srednja škola Viktorovac Sisak – *djelomično*
5. Prekršajni sud u Sisku
6. Općinski sud u Sisku
7. Općinski sud u Sisku (gradivo bivšeg Općinskog suda Petrinja)
8. Ured državne uprave u SMŽ, Služba za zajedničke poslove
9. Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Regionalni ured Sisačko-moslavačke županije
10. Javni bilježnik Ivica Kraljičković Sisak - *2 puta*
11. Ceste Sisak s.o.o.
12. Općinsko državno odvjetništvo u Sisku
13. Inspektorat rada Sisak
14. Postaja prometne policije Sisak
15. Grad Sisak (Upravni odjel za upravne, imovinsko-pravne i opće poslove)
16. Grad Sisak (Upravni odjel za proračun i financije)
17. Javni bilježnik Gordana Briševac Imprić Sisak
18. Sanitarna inspekcija Sisak
19. Gradska groblja Viktorovac d.o.o.
20. Centar za socijalnu skrb Sisak
21. ABS Sisak d.o.o.
22. HEP Elektra Sisak
23. Dječji vrtić Sisak Stari
24. Državni arhiv u Sisku
25. Županijsko izborno povjerenstvo SMŽ
26. Hrvatske šume, Uprava šuma Sisak
27. Javni bilježnik Ivan Marković Sisak
28. OŠ Braća Ribar Sisak
29. Komunalac Sisak d.o.o.
30. Ured državne uprave SMŽ, Služba za imovinsko-pravne poslove
31. Dunavski Lloyd Sisak d.o.o.
32. HZZO Sisak
33. Grad Sisak – Gradsko izborno povjerenstvo – *odbijeno*
34. Grad Sisak – Gradsko izborno povjerenstvo
35. Športsko-rekreacijski centar Sisak – *djelomično*

36. HZMO – Područni ured u Sisku
37. Općinski sud u Sisku
38. HZZ Sisak

Na području općine Donji Kukuruzari izlučivanje je provela:

1. Općina Donji Kukuruzari – Općinsko izborno povjerenstvo

Na području općine Hrvatska Dubica jedna je pismohrana podnijela zahtjev za izlučivanje registraturnog balasta i to:

1. Općinsko izborno povjerenstvo Općine Hrvatska Dubica

Sa područja općine Jasenovac zahtjev za izlučivanje registraturnog balasta su podnijeli:

1. Šumarija Jasenovac (financijsko-računovodstvena dokumentacija i šumarska dok.)
2. Šumarija Jasenovac (financ.-rač. dok. i komercijalna dokumentacija)
3. Općina Jasenovac

Dvije pismohrane s **područja općine Križ** podnijele su zahtjev za pokretanje postupka izlučivanja i zahtjev je riješen pozitivno:

1. OŠ Milke Trnine Križ - **2 puta**
2. Općina Križ

S područja **općine Kloštar Ivanić** samo je jedna pismohrana podnijela zahtjev za izlučivanje i to:

1. Općina Kloštar Ivanić

Na području **općine Lipovljani** zahtjev za izlučivanjem podnijelo je samo:

1. Općinsko izborno povjerenstvo Općine Lipovljani

Sa područja **općine Majur** zahtjev za izlučivanje uputilo nam je:

1. Općinsko izborno povjerenstvo Općine Majur – **djelomično odobreno**

Na području općine Martinska Ves izlučivanje je provela:

1. Općina Martinska Ves, Općinsko izborno povjerenstvo

1.3. Vrednovanje

1.3.1. Izrada posebnih popisa

U ovom izvještajnom razdoblju na području Državnog arhiva u Sisku, **ukupno petnaest (15) pismohrana** je izradilo poseban popis i to:

S područja grada Gline suglasnost za poseban popis zatražila je samo:

1. Agencija za razvoj Grada Gline d.o.o.

S područja Hrvatske Kostajnice suglasnost na poseban popis je zatražila i dobila:

1. Srednja škola Ivana Trnskoga Hrvatska Kostajnica

Na području grada Ivanić Grada suglasnost na poseban popis zatražili su i dobili:

1. Srednja škola Ivan Švear, Ivanić Grad
2. Učenički dom Ivanić Grad
3. Gradsko društvo Crvenog križa Ivanić Grad

S područja grada Novska suglasnost za poseban popis je zatražila:

1. Katolička osnovna škola u Novskoj
2. Veterinarska stanica Novska d.o.o.

S područja grada Petrinja, jedan je imatelj uputio Arhivu zahtjev za suglasnost na poseban popis i to:

1. Grad Petrinja

Na području grada Popovača, poseban je popis izradio:

1. Dječji vrtić Popovača

Na području grada Siska suglasnost za poseban popis su zatražili i polučili:

1. Narodna knjižnica čitaonica Vlado Gotovac Sisak
2. OŠ Budaševo-Topolovac-Gušće
3. Gradska groblja Viktorovac d.o.o. Sisak
4. Zavod za hitnu medicinu SMŽ

Sa područja općine Lekenik poseban popis je izradilo i dobilo odobrenje od Arhiva:

1. SOS dječje selo Lekenik.

Na području općine Sunja samo jedna pismohrana je izradila poseban popis i to:

1. Osnovna škola Sunja

1.3.2. Izrada Pravilnika

Do kraja ovog izvještajnog razdoblja pravilnike je izradilo još devet (9) imatelja i stvaratelja i to:

1. Agencija za razvoj Grada Glina d.o.o.
2. Srednja škola Ivana Trnskog Hrvatska Kostajnica
3. Srednja škola Ivan Švear, Ivanić Grad
4. Katolička osnovna škola u Novskoj
5. Veterinarska stanica Novska do.o.
6. Grad Petrinja
7. OŠ Budaševo-Topolovac-Gušće
8. Udruženje obrtnika Sisak
9. Osnovna škola Sunja

1.4. Evidencije o arhivskom i registraturnom gradivu

Knjiga primljenog arhivskog gradiva kao i ostale evidencije Odjela za zaštitu gradiva izvan Arhiva vode se redovito.

Arhiv ulaže napore oko edukacije imatelja i stvaratelja u izradi **sumarnog (zbornog) popisa** gradiva koje posjeduju. Još 16 imatelja/stvaratelja izradilo je popis gradiva koristeći aplikaciju ARHiNET.

Osim **navedenih** koji su dostavili popise gradiva **u elektroničkom obliku**, u ovom je izvještajnom razdoblju najnovije popise arhivskog gradiva **u konvencionalnom obliku**: kao presliku **arhivske knjige** dostavilo **7 imatelja**, a u obliku **zbornog popisa** još **15 stvaratelja**.

Dakle, tijekom polugodišnjeg izvještajnog razdoblja najnovije popise gradiva Arhivu je dostavilo **ukupno 38 imatelja/stvaratelja**.

1.5. Preuzimanje

1.5.1. Preuzimanje po službenoj dužnosti

U izvještajnom razdoblju Arhiv je poduzeo **24 akvizicije** od ukupno **19 imatelja**. Ukupno **17 akvizicija od 12 imatelja** bilo je **po službenoj dužnosti** (mahom radi kompletiranja već postojećih arhivskih cjelina). U **4** slučaja radilo se o **otkupu**, a u četiri slučaja (**4**) o darovanju.

Pretežito su to fondovi koji se dijelom već nalaze u našim arhivskim spremištima i preuzimanje kojih je započeto u prethodnim izvještajnim razdobljima. Dakle, tijekom 2017. godine Državni arhiv u Sisku preuzeo je gradivo slijedećih imatelja, odnosno, gradivo slijedećih arhivskih fondova i zbirki:

1. Od Ureda državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji, **Matičnog ureda Sisak**, preuzete su 2 knjige (0,08 d/m) u vremenskom rasponu od 1899. do 1916. godine;
2. Ured državne uprave u SMŽ u ovom je izvještajnom razdoblju, **u tri akvizicije** predao Arhivu naredni dio gradiva nastalog radom stvaratelja **Skupštine općine Sisak (1963 – 1992)** iz razdoblja 1979. – 1986. Ovaj dio gradiva podrazumijeva količinu od 95,4 d/m;
3. Poduzeće „Komunalac d.o.o., Sisak“ predalo je Arhivu 10,26. d/m gradiva nastalog radom „**Komunalca Sisak**“ u razdoblju od 1954. do 2006.;
4. Od **Neuropsihijatrijske bolnice „Dr. Ivan Barbot“ Popovača** kroz **tri** akvizicije u ovom izvještajnom razdoblju Arhiv je preuzeo gradivo ove bolnice i to isključivo „**povijesti bolesti**“. Riječ je o gradivu nastalom u vremenskom rasponu od 1934. do 1961. godine u ukupnoj količini od 26,75 d/m;
5. Kroz **dvije** akvizicije u Sabirni arhivski centar u Petrinji preuzeto je gradivo **Skupštine općine Petrinja (1963 – 1991)**. Prvom akvizicijom u Arhiv je pristiglo gradivo ovoga stvaratelja nastalo u razdoblju od 1967. do 1976. godine u količini od 27 d/m, a drugom akvizicijom gradivo nastalo u razdoblju od 1977. do 1980. U količini od 18 d/m;
6. Preuzeto je i gradivo od tvornice „ABS Sisak d.o.o.“ nastalo radom pogona bivše **Željezare Sisak („VTG“ – Valjaonica tračnih gredica)** u količini od 6,85 d/m nastalo u vremenskom rasponu od 1962. do 1995.g.;

7. INA d.d. Zagreb predala je dio gradiva nastalog radom **Rafinerije nafte Sisak** (odnosno prednika Schellove rafinerije u Sisku) u rasponu od 1923. do 2012. godine, a radi se o gradivu tzv. Kadrovske službe Rafinerije i to u količini od 6 d/m;
8. Od Ureda državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji preuzeto je gradivo poduzeća „**MINIUM**“ **Sisak** u količini od 0,25 d/m, a u vremenskom rasponu od 1960. do 1962. godine;
9. Grad Petrinja predao je Arhivu, kroz **dvije akvizicije** tijekom 2017. godine, veći dio gradiva nastalog radom **Skupštine općine Petrinja** u razdoblju 1967. do 1980. godine, u ukupnoj količini od 45 d/m;
10. Hrvatski zavod za zapošljavanja, Područni ured Sisak, predao je Arhivu gradivo **Općinskog zavoda za zapošljavanje Sisak** iz razdoblja 1956. do 1990, u količini od 11,30 d/m;
11. Tijekom 2017. godine u Arhiv je pristigao i ostatak arhivskoga fonda **Dunavskog Lloyda Sisak** u količini od 616 fotografija. Najveći dio ovoga fonda Arhiv je preuzeo 2012. godine;
12. Konačno je krajem 2017. godine, nakon višegodišnjih pokušaja, Arhiv uspio od OTP banke d.d. preuzeti gradivo njenih prednika: **Komunalne banke Sisak, 1957-1966; Komercijalne banke Sisak, 1966-1967; Kreditne banke Zagreb, Poslovnice Sisak, 1967-1977; Sisačke osnovne banke Sisak, 1977-1989; Sisačke banke d.d. 1989-1993.** Ukupna količina gradiva ove akvizicije iznosi 19,58 d/m.

1.5.2. Akvizicije otkupom:

1. Od Damira Matovine iz Siska otkupljeno je gradivo koje je prikupio ponuditeljev otac, pokojni Miroslav Matovina, sisački novinar, kroničar i publicist (Topolovac kraj Siska, 1928. – Sisak, 2002.). Vremenski raspon nastanka otkupljenog gradiva je od 19. st. do 1971., a riječ je o rukopisima, foto albumima, filmskim negativima, plakatima i novinama u ukupnoj količini od 3 kutije, tj. 0,3 d/m;
2. Od Dnjepra Devića iz Siska, Arhiv je otkupio 1 povijesnu (poštansku) kartu nastalu 1786. godine;
3. Od Mate Adamovića iz Sunje Arhiv je otkupio, **u dva navrata**, raritetne primjerke fotografija (11 kom), razglednica (1 kom.), dopisnice (1 kom.), iskaznica (1 kom.) i bibliotečnog gradiva (12 naslova) kojim je obogatio svoj arhivski i bibliotečni fondus. Otkupljeno gradivo od M. Adamovića nastalo je u razdoblju od 1895. do 1995. godine.

1.5.3. Akvizicije darovanjem:

1. Gospodin Zvonimir Tuškan predao je arhivu uokvirenu fotografiju kombiniranog postojanja **KP-6 Rafinerije Sisak**, tzv. Krekinga, iz 1980. godine;
2. Arhiv je preuzeo dio ostavštine dr.sc. Ivica Goleca kojeg čine mahom preslike izvornog arhivskog gradiva, novinski izresci, ali i izvorni dokumenti te brošure, katalozi, separate radova i sl. Gradivo ove akvizicije nije analitički popisano niti sistematizirano na odgovarajući način pa nije moguće preciznije odrediti vremenski raspon nastanka ovoga materijala. No, na temelju površnog uvida zaključujemo da je riječ o materijalu čiji su izvornici datirani od 12. stoljeća do danas, a sadržajno se odnose u glavnom da povijest Petrinje i užeg sisačkog područja. Količina ustupljenog materijala obuhvaća 50 arhivskih kutija, 39 fascikala, 23

sveska i 8 nacрта (ukupno 7 d/m);

3. Gospodin Želimir Novaković iz Petrinje predao je Arhivu izvorno gradivo **Gospodarske bratovštine petrinjske** u količini od 3 knjige i vremenskom rasponu od 1931. do 1946.godine.

4. Gospodin Miroslav Matić (Križevci 1945.), bivši predsjednik Izvršnoga vijeća Skupštine općine Sisak (1986. – 1990.), Predsjednik Skupštine općine Sisak (1990. – 1992.) u prosincu je predao Arhivu 8 VHS kasete sa video snimkama značajnih događaja u Sisku u predratnom razdoblju. Slijedom dogovora sa g. Matićem video zapisi su u Arhivu preneseni u digitalni oblik, jedna kopija digitalne snimke vraćena je zajedno sa izvornicima vlasniku, a master snimak je pohranjen na server Arhiva. Radi se o snimkama koje zapremaju ukupno 21 GB prostora.

Na opisani način u ovom izvještajnom razdoblju preuzeto je ukupno **246,94 dužnih metara** gradiva i **21 GB digitalnih zapisa**. Preuzeto gradivo smješteno je u sisačka i petrinjska arhivska spremišta, a digitalni zapisi pohranjeni su na serveru Arhiva. Za sva preuzimanja sastavljeni su primopredajni zapisnici, a njihovi primjerci dostavljeni su i Matičnoj službi Hrvatskog državnog arhiva.

2. SREĐIVANJE I OBRADA ARHIVSKOG GRADIVA

Nastavljen je rad na stručnoj obradi fondova i zbiraka započet u prethodnim izvještajnim razdobljima, a započelo se i sa obradom nekih, u Arhiv tek pristiglih cjelina. Do kraja izvještajnog razdoblja, tj. do kraja kalendarske 2017. godine, stručno je obrađeno **ukupno 142,6 dužnih metara** arhivskoga gradiva. Od toga je **44,3 d/m** gradiva samo **grubo** sređeno, **78,7** sumarno, a **20,9 d/m** je **analitički sređeno, popisano i opisano**.

Pri tom su izrađena **3 sumarna inventara** prema ISAD (g) inventara, zatim izrađena su **2 analitička inventara**, dopunjen je **1 postojeći privremeni popis** i izrađen **1 novi privremeni popis**.

Izrađena je **1 nova elektronička baza** s **analitičkim** opisom, a **6 već postojećih baza** sa **analitičkim opisom** je **dopunjavano** odgovarajućim podacima. Pri tom je izvršeno 1306 upisa, tj. opisa tehničkih jedinica na razini komada, a svaki takav upis/opis tehničke jedinice podrazumijeva više opisnih parametara.

2.A. Uprava

2.A.1. Fond br. 745: Skupština općine Glina (1963-1991), 197 knj, 684 kut., 69 d/m

Krajem 2017. godine okončan je višegodišnji rad na stručnoj obradi i popisivanju arhivskoga gradiva ovog stvaratelja. Kako se u ovom slučaju radilo o interventnom preuzimanju, gradivo je 1996. godine preuzeto nesređeno, dijelom i rinfuzno, neizlučeno i nepopisano. Stoga je i stručna obrada potrajala više no što je to uobičajeno. Gradivo je nakon izlučivanja bezvrijednog registraturnog balasta i sređivanjem, sa preuzete količine od 350 d/m svedeno na

svoga 69 d/m uz gore iskazanu količinu tehničkih jedinica. U izvještajnom razdoblju je stručno obrađeno 45 dužnih metara gradiva.

Na kraju obrade izrađen je sumarni inventar fonda u skladu sa standardom ISAD (G).

2.A.2. Fond br. 29: Skupština općine Novska, 1963-1992, 62 d/m

Gradivo ovoga fonda pristizalo je u Arhiv u tri navrata: 1979., te dva puta u 2011. godini. Sređivanje je započeto prošle kalendarske godine, a u ovom izvještajnom razdoblju stručno je obrađeno još 26 kutija arhivskoga gradiva općih (urudžbiranih) spisa i zapisnika sa sjednica upravnih tijela te 1,2 d/m projektne dokumentacije. Pri tom je izlučeno ukupno 1,3 d/m registraturnog materijala (multiplikati zapisnika i sl.). Ukupna količina obrađenog gradiva ovoga fonda je **5,6 d/m**.

2.A.3. Fond br. 30: Skupština općine Sisak: 1963-1991

Arhiv je u prethodnim izvještajnim razdobljima (2014, 2015..) započeo sa sustavnim preuzimanjem arhivskog gradiva ovoga stvaratelja, tako da svake kalendarske godine preuzmemo po 4-6 godišta gradiva nastalog radom SO Sisak. Dakako, stručna obrada ove cjeline još nije bila planirana. No, zbog još uvijek aktualne legalizacije bespravno izgrađenih zgrada i učestalih zahtjeva Arhivu za kopijama građevinskih i uporabnih dozvola te projektnom dokumentacijom, prišlo se odmah detaljnijem sređivanju ove skupine gradiva (građevinske dozvole sa projektima) koja u fazi preuzimanja nije sređena do te mjere da se može odmah koristiti. Projektna dokumentacija je iz nekog razloga u pismohrani odvajana od odgovarajućih dozvola i odlagana bez reda na posebno mjesto.

Do kraja izvještajnog razdoblja u okviru preuzetog gradiva nastalog do 1984. godine povezane su izdane dozvole s odgovarajućom projektnom dokumentacijom i to za građevine privatne i „društvene“ gradnje te je izrađen je **privremeni popis** radi lakšeg korištenja. Pri tom je obrađeno ukupno 466 kutija i 12 arhivskih mapa, odnosno ukupno: 50,6 d/m gradiva.

2.A.4. Fond br. 309: Skupština općine Ivanić-Grad: 1963-1990, 10 d/m

Gradivo je preuzimano u dva navrata (1974. i 2011. godine), a sređivanje je započeto u 2014. godini. Krajem ovoga izvještajnog razdoblja nastavljena je obrada ove cjeline i pri tom su obrađene još 3 kutije naknadno pronađene u drugim arhivskim cjelinama. Rad na stručnoj obradi ovoga fonda je okončan, no, rad na izradi sumarnog inventara je još uvijek u tijeku. Na kraju stručne obrade ova cjelina broji: **6 knjiga, 128 kutija spisa, odnosno 12,9 d/m gradiva**. Pri sređivanju je izlučeno i 1,4 d/m registraturnog balasta o čemu je izrađen poseban zapisnik, a izlučivanje je odobreno od strane stručnog povjerenstva Arhiva.

Na kraju sređivanja izrađen je sumarni inventar u skladu sa ISAD(G) standardom.

2.B. Pravosuđe

2.B.1. Fond br. 935: Sud udruženog rada Sisak, 1978 - 1990; 10 knj, 100 sv; 11,5 d/m

Gradivo ovoga fonda pristiglo je u Arhiv koncem 2015. godine, a sređivanje ovoga fonda započeto je sredinom 2016. godine. Na sređivanju ovoga fonda radila je polaznica stručnog osposobljavanja za zvanje arhivist uz nadzor mentorice Snježane Žegor.

U ovoj godini obrađeno je preostalo gradivo u količini od 100 kutija. Količina arhivskog gradiva ovoga fonda na kraju sređivanja je **10 knjiga, 157 kutija, odnosno 15,7 d/m**.

Do kraja izvještajnog razdoblja izrađen je i sumarni inventar fonda prema međunarodnom standardu ISAD(g) koji je polaznici stručnog osposobljavanja bio i radnja za stručni ispit.

2.B. 2. Zbirka br. 902: Zemljišno-knjižni ured u Sisku: 1857-1897; 9,7 d/m.

Krajem izvještajnog razdoblja započeta je stručna obrada ove cjeline. Zbirka je nastala radom sudova nadležnih za zemljišno-knjižne poslove sisačkog područja do 1900. i to: Kraljevskog sudbenog stola u Zagrebu (do 1874.) i Kraljevskog sudbenog stola u Petrinji (djelovao do 1929.) te je u obliku zbirke predana i pohranjena u Državnom arhivu u Sisku. Zbirka sadrži zbirku isprava, posjedovne listove, popise katastarskih čestica, upisnike, spise „Z“ i dr. Do kraja godine obrađene su 4 evidencije gruntovnih izvadaka i 3 svežnja (arh. mape) spisa iz 1857. godine za područje Katastarske općine Sisak tj. ukupno 0,4 d/m.

2.G. Gospodarstvo

2.G.1. Fond br.918: Željezara Sisak, 1946. – 2001., 300 d/m

Stručna obrada ove cjeline započeta je u 2016. godini pri čemu je analitički sređeno gradivo *Kapitalne izgradnje Željezare*. Riječ je o gradivu koje je pristiglo u Arhiv u više navrata tijekom 2011. – 2016.g, a nastalo je radom stvaratelja 1. kategorije, svojevremeno izuzetno značajnog za život ovoga grada (gospodarski, politički, financijski...). Gradivo je preuzeto većim dijelom grubo sređeno, a dijelom i nesređeno. Na sređivanju rade arhivist i arhivski tehničar.

Obrada se radi na slijedeći način: projektno-tehnička dokumentacija se obrađuje analitički i priprema za upis u Excel tablicu podataka radi lakšeg pretraživanja i učestalih zahtjeva istraživača/stranaka.

Spomenuta tablica u programu Excel podijeljena je po listovima u skladu sa fizičkom razdiobom same dokumentacije, odnosno proizvodnim procesom ili područjem rada na slijedeće identifikacijske rubrike:

- *Metalurška i valjaonička proizvodnja: pogoni / OOUR-i*
- *Ljevaonica*
- *Metalna industrija i montaža: odgovarajući pogoni / OOUR-i*
- *Prerada plastičnih masa*
- *Tehničke usluge*
- *Poslovni i proizvodni objekti*
- *Istraživačko razvojne usluge, projektiranje i nadzor izgradnje: sadrži originalnu projektno-tehničku dokumentaciju ŽS, većinom nacрте na pausu veličine A2-B0 koju je izradio Projektno-konstruktorski biro ŽS i to za većinu pogona i postrojenja ŽS te javnih objekata u Sisku i u Hrvatskoj. Za iste je napravljen poseban, privremeni analitički popis u Excelu, u sklopu primopredajnog zapisnika čime je olakšano pretraživanje, no, do ovoga trenutka dokumentacija ove skupine još nije arhivistički obrađena;*
- *Stambene zgrade i naselja ŽS*
- *Objekti društvenog standarda ŽS*
- *Javni objekti i površine*

Dokumentacija pogona Metalurške i valjaoničke proizvodnje te Tehničkih usluga, zbog obimne količine, a s ciljem bolje preglednosti, upisana je u zasebne liste. Svaka lista sadrži rubrike koje bi trebale omogućiti brzo pretraživanje gradiva po ključnim elementima.

Nadalje, analitički je obrađeno 2,5 d/m podserije *Javni objekti ŽS*, 4 d/m podserije *Stambeni objekti ŽS*, 25,7 d/m nacrtu podserije *Valjaonica bešavnih cijevi*, 5 d/m nacrtu *Ljevaonice* te 10 d/m nacrtu podserije *Pomoćni objekti i instalacije ŽS*.

U toku godine, analitički su obrađeni i upisani u tablicu projekti podserija: Mehanička radiona (33 kutije), Stambene zgrade i naselja (25 kutija), Poslovni i proizvodni objekti (13 kutija), Objekti društvenog standarda (12 kutija), Javni objekti i površine (8 kutija). U tijeku je obrada i popisivanje podserije Energetski pogoni i produktovodi (27 kutija).

Završena je i obrada te popisivanje podserije projektne dokumentacije tzv. **Tehničkih usluga Željezare Sisak**. Ovu podseriju čini 101 kutija (10,1 d/m) gradiva.

Započeta je i obrada serije/podfonda **Željezara Sisak – Čeličana**. Početno količinsko stanje ove serije/podfonda iznosi 33,6 d/m.

Do kraja godine arhivistički je obrađena i analitički popisana podserija **Projektno-tehnička dokumentacija Čeličane ŽS** i to u količini od 44 kutije, tj. 4,4 d/m gradiva. Pri tom je izlučeno 2,60 d/m gradiva, pretežno multiplikata projektne dokumentacije.

Sveukupno je u ovom izvještajnom razdoblju, stručno obrađeno **203 kutije projektne dokumentacije Željezare Sisak (20,3 d/m) koja je analitički popisana, tj. izvršeno je 639 upisa** u spomenutu elektroničku bazu.

2.L. Zbirke

2.L.1. Zbirka br. 583: Zbirka planova i mapa, 1786 – 1969, 64 kom.

Do kraja godine ova arhivska cjelina je stručno obrađena. Priključene su joj tehničke jedinice koje je Arhiv posjedovao, ali nikada nisu bile evidentirane. Identificirano je 227 zemljopisnih karata, planova (zemljopisnih, geoloških, katastarskih...) i nekoliko nacrtu koji su nakon identifikacije priključeni fondu br 928.: Zavod za urbanizam i projektiranje Sisak.

Formirana je Excel baza podataka u koju su analitički uneseni svi podaci za svaku pojedinu tehničku jedinicu. Na kraju sređivanja izrađen je analitički inventar u skladu sa ISAD(G), a količina gradiva ove cjeline nakon sređivanja iznosi 227 kom ili 0,4 d/m.

2.L.2. Zbirka 587: Zbirka fotografija

Fotografije koje su u ovom izvještajnom razdoblju pristigle u Arhiv (pretežito otkupom) uvrštene su u zbirku i digitalizirane. Ukupno je obrađeno 262 nove fotografije čime zbirka trenutno **broji 2394 fotografije smještene u 4 kutije i 19 foto-albuma; 1 d/m**. Do kraja ovoga izvještajnog razdoblja izrađen je i analitički inventar ove zbirke prema ISAD(g).

2.L.3. Zbirka br. 588: Acta Varia

Tijekom ovoga izvještajnog razdoblja izvršeno je i ažuriranje, tj. dopunjavanje i ove zbirke novim primjercima. U bazu je upisano još 126 stavki koje sadrže i podstavke kroz 20 polja. Sveukupno se trenutno u bazi nalazi 676 upisa. Vremenski raspon gradiva u zbirci obuhvaća 1499/2003.g

2.L.4. Zbirka 718: Zbirka razglednica

Kao i u prethodnom slučaju u ovom je izvještajnom razdoblju izvršena nadopuna Zbirke novonabavljenim primjercima. Riječ je o 50 novih razglednica koje su uvrštene u postojeću e-bazu i digitalizirane. Zbirka trenutno broji **416 obrađenih i digitaliziranih razglednica; 1 kutija; 0,1 d/m**. Izrađen je i analitički inventar.

2.L.5. Zbirka br. 962: Zbirka mikrosnimaka

Rad na stručnoj obradi ove zbirke počeo je krajem izvještajnog razdoblja. Zbirka je sustavno stvarana u Arhivu od 1969. godine, a sadrži zaštitne snimke gradiva u vlasništvu ovoga arhiva, ali i dopunske snimke gradiva u vlasništvu drugih ustanova. Riječ je o 37000 snimaka na mikrofilmovima. Do kraja godine prekontrolirano je stanje 73 role mikrofilmova, izvršena je provjera identifikacijskih oznaka te izrađen nacrt e-baze u Excel-u u koju će se unositi svi relevantni podaci o ovoj zbirci.

2.L.6. Zbirka digitalnih zapisa, 3 TB

Krajem izvještajnog razdoblja intenzivnije se započelo sa sistematizacijom digitalnih zapisa pohranjenih na serveru Arhiva, kao i na DVD i CD nosačima te na eksternim diskovima. Pri tom je dio, tj. 359 zapisa sa pokretnih medija u količini od 18,5 GB prebačeno na server. Trenutno se izrađuje prijedlog e-baze za unos metapodataka ove zbirke.

2.L.7. Zbirka br. 719: Zbirka matičnih knjiga i baza matičnih knjiga Arhiva na web stranicama

Arhiv je još 2011. godine, izradio, pokrenuo i predstavio bazu matičnih knjiga sa svog arhivskog područja. Kako je ta baza „živa“ promjenjiva, naime, matične knjige dolaze u Arhiv 100 godina nakon svoga nastanka, djelatnici Arhiva u skladu s promjenama ažuriraju podatke u objavljenoj bazi. U prvom polugodištu ove godine Arhiv preuzeo još 2 knjige koje su uvrštene u Zbirku. **Zbirka sada broji ukupno 472 knjige.**

U skladu s tim, za preuzete knjige u ovom izvještajnom razdoblju izvršene su izmjene podatka o lokaciji njihova čuvanja i dostupnosti te ažurirani svi ostali nužni podaci. Baza trenutno sadrži podatke o 1629 knjiga (knjige se fizički nalaze osim u DASK i u HDA, u matičnim i župnim uredima te parohijama; baza sadrži osnovne podatke svih knjiga koje sadrže podatke relevantne za sisačko arhivsko područje!).

2.L.8. Zbirka Golec

Riječ je o zbirci koja je darovana Arhivu tijekom ove godine, no, s obzirom na okolnosti preuzimanja (predavatelj teško bolestan) preuzeta je površno popisana. Stoga je u Arhivu u fazi primopredaje (radi izrade barem nekakvog popisa koji bi bio priložen darovnom ugovoru) izvršen popis gradiva koje je kod kolekcionara donekle sistematizirano i to po načelu pertinencije. Riječ je u najvećem dijelu o preslikama izvornika koji se nalaze u drugim arhivskim ustanovama i muzejima, a sadržajno su relevantni za petrinjsko i sisačko područje te pokrivaju vremenski raspon od 12. do 20 stoljeća. Manjim dijelom Zbirka sadrži i izvorne dokumente u vremenskom rasponu od 18. do 21. Stoljeća te novinske izreske, brošure, separate radova, kataloge i sl.

U tim okolnostima izrađen je samo privremeni popis ovoga gradiva, a riječ je o količini od 50 kutija, 23 sveska, 39 fascikala i 8 rola nacрта, tj. 6,5 d/m.

2.X. Ostali poslovi na obradi i evidentiranju gradiva

2.X.1. ARHiNET

Izvršeno je ažuriranje već postojećih podataka u aplikaciji ARHiNET i to pretežito podataka o novim akvizicijama kao i o sredeanim arhivskim fondovima i zbirkama.

2.X.3. Ažuriranje sadržaja web stranica Arhiva

Na ažuriranju podataka sadržanih na web stranicama Državnog arhiva u Sisku radi se kontinuirano, objavljuju i najavljuju svi događaji u Arhivu, ažuriraju i noveliraju već objavljene informacije. Na ovome poslu do sada je radila ravnateljica Arhiva, a krajem izvještajnog razdoblja preuzela ga je nova djelatnica, arhivistica u Odjelu za sređivanje i obradu arhivskoga gradiva.

2.X.4. Facebook profil Državnog arhiva u Sisku

Krajem izvještajnog razdoblja kreiran je i Facebook profil ove arhivske ustanove s ciljem bržeg protoka informacija o djelatnosti Arhiva, a posebno o javnim događanjima koje organizira DASK. Do Facebook stranica Arhiva moguće je doći i preko linka: <https://www.facebook.com/Dr%C5%BEavni-arhiv-u-Sisku-1887635121263384/>.

3. ZAŠTITA GRADIVA U ARHIVU

3.1. Redoviti skrbnički poslovi

I u ovom izvještajnom razdoblju obavljani su svi skrbnički poslovi: kontrola sigurnosti spremišta, izdavanje gradiva na korištenje i redovito ulaganje, te kontrola relativne vlažnosti i kretanja temperature zraka (uz povremeno uključivanje aparata za odvlaživanje, ovlaživanje te regulaciju grijanja u spremišnim prostorima).

4. KORIŠTENJE ARHIVSKOG GRADIVA

4.1. Istraživačima i drugim korisnicima pružene su informacije o arhivskom gradivu (usmeno u čitaonici i putem telefona) o načinu – pravilima njegova korištenja, ali i kada je to bilo potrebno, dane su sugestije gdje bi se još moglo pronaći gradivo koje sadrži tražene podatke.

4.2. Čitaonica

U 2017. godini, arhivsko gradivo je u čitaonici Arhiva u glavnoj zgradi u Sisku te u Sabirnom centru u Petrinji koristilo ukupno 49 korisnika kroz 77 posjeta (Sisak 43 korisnika u 69 posjeta i Petrinja 6 korisnika u 8 navrata). Prosječni boravak istraživača u čitaonici je oko 2,4 sati na dan. Najčešće je korišteno gradivo Zbirke matičnih knjiga, gradivo organa uprave (ONOO Banije, Gradsko poglavarstvo Sisak, Gradski narodni odbor Sisak...), fondovi društveno-političkih organizacija (OK SKH Sisak, Konferencija SSRN Zajednice općine

Sisak), prosvjetnih (Gimnazija Sisak, Niža pučka djevojačka škola u Sisku Novom....) te zbirke fotografija i zbirke razglednica, a u SAC Petrinja: fonda Vojni komunitet Petrinja, fonda Gradskog poglavarstva Petrinja te fonda Skupština općine Glina.

Istraživači su pregledali 73 kutije, 12 registratora, 6 fascikala i 1 omot spisa, 97 knjiga, 4 elektroničke baze zbiraka fotografija i razglednica te 2 godišta novina.

4.3. Korištenje gradiva u službene svrhe

U ovom izvještajnom razdoblju Arhiv je 4 puta posudio izvorno gradivo na službeni zahtjev i to u svim slučajevima za potrebe poslovanja pravnih osoba na sisačkom arhivskom području. Pretežito se radilo o projektnoj dokumentaciji. Sva posuđena dokumentacija je pravovremeno i u odgovarajućem stanju vraćena u arhivska spremišta.

4.4. Rješavanje zahtjeva korisnika (izdavanje podataka i ovjerenih preslika)

Do kraja 2017. godine Arhiv je zaprimio **ukupno 438 zahtjeva** za izdavanje podataka iz arhivskog gradiva. Od navedenog broja do kraja izvještajnog razdoblja riješeno je 433 zahtjeva, a preostalih 5 je riješeno do trenutka pisanja izvješća. Od toga su 93 zahtjeva upućena i riješena u Sabirnom arhivskom centru u Petrinji, a ostalo u Sisku. Pretežito su to zahtjevi za izdavanjem ovjerenih preslika građevinskih/uporabnih dozvola te projektne dokumentacije objekata na sisačkom arhivskom području zbog još uvijek aktualne legalizacije objekata, zatim zahtjevi za kompletiranje dokumentacije o radnom stažu radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja, izvadcima iz matičnih knjiga te zahtjevi za izdavanje uvjerenja o završenom školovanju.

5. STRUČNO USAVRŠAVANJE ARHIVSKIH DJELATNIKA

Službenici Arhiva izmjenjuju stručna iskustva sa djelatnicima drugih arhiva i prate pristiglu stručnu literaturu i periodiku.

5.1. Stručni ispiti

Polaznica programa stručnog osposobljavanja za zvanje arhivist prisustvovala je stručnom tečaju za pripremu polaganja stručnog ispita u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu.

5.2. Radionice, stručna savjetovanja, kongresi...

- Troje djelatnika Odjela za sređivanje i stručnu obradu arhivskoga gradiva sudjelovalo je na radionici: *Sređivanje i opis arhivskoga gradiva* u organizaciji Hrvatskog državnog arhiva, 16.4.2017.;
- Jedan arhivist i viša arhivska tehničarka – reprograf, sudjelovali su na tzv. *Ljetnoj školi arhivistike* na Korčuli. Tema ovogodišnje Ljetne škole bila je: Fotografija; prepoznavanje, čuvanje, opis i digitalizacija. Ljetna škola je održana od 19. do 21. rujna u Lombardi;
- Arhivistica – specijalistica za novije arhivsko gradivo sudjelovala je na *Radionici o sređivanju i obradi arhivskog gradiva u Državnom arhivu u Zadru*, 21. rujna 2017.godine

5.3. Mentorski poslovi

Voditeljica Odjela za stručnu obradu arhivskoga gradiva kontinuirano odrađuje mentorske poslove vezane uz pripremu mladih kolega za polaganje stručnoga ispita. U okviru posebnog programa stručnog osposobljavanja, i u ovom izvještajnom razdoblju odrađivala je poslove mentorstva i obuke polaznice stručnog osposobljavanja za poslove arhivista u tom odjelu u skladu sa posebnim Programom stručnog osposobljavanja izrađenog za ovaj slučaj. U ovom izvještajnom razdoblju priveden je kraju rad na sređivanju fonda Sud udruženog rada Sisak (935) čiji će sumarni inventar prihvaćen kao stručni rad polaznice programa za polaganje stručnoga ispita. Polaznica je krajem prvoga polugodišta ove kalendarske godine položila stručni ispit za zvanje „arhivist“.

6. ZAŠTITA I OBRADA KNJIŽNOG GRADIVA

6.1. Na dan 31.12.2017.g stručna knjižnica Arhiva broji ukupno **7410 naslov djela i 1003 časopisa**. Sve novonabavljene knjige su upisane u knjižnični inventar. Katalogizacija se ne radi jer Arhiv nema knjižničara.

6.2. U izvještajnom razdoblju bibliotečno gradivo su koristila **22 korisnika**.

7. KULTURNO PROSVJETNA DJELATNOST ARHIVA

7.1. Predavanje dr. sc. Sonje Šimek Cvitković: *Antroponimija sisačkih imena*

Ovo je predavanje organizirano na inicijativu dr.sc. S. Šimek Cvitković, a dobar je primjer kako podaci sadržani u matičnim knjigama mogu poslužiti i u znanstvene svrhe. Rad je nastao kao rezultat istraživanja koje je autorica provela na matičnim knjigama pohranjenim u Državnom arhivu u Sisku, Hrvatskom državnom arhivu kao i lokalnim župskim pismohranama. Prezentacija je održana u četvrtak, 16. ožujka 2017. godine u velikoj čitaonici Državnog arhiva u Sisku, a dala je prikaz osobnih imena i prezimena sisačkoga područja, i to u povijesnom presjeku od preko četiri stoljeća. Praćeni su rast i promjene imenara Siska kao rezultat povijesnih, političkih, migracijskih, kulturnih i drugih promjena, utjecaja medija te želje roditelja za nadijevanjem djetetu rijetkog i originalnog osobnog imena.

Prezimana Siska, potkrijepljena primjerima još od kraja 15. stoljeća do današnjih dana, istaknuta su, s obzirom na motivaciju nastanka, kao nositelji različitih zanimljivih obavijesti. Dr. sc. Sonja Šimek Cvitković zaposlena je kao profesorica njemačkoga jezika u Ekonomskoj školi Sisak i kao vanjski suradnik na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (Odsjek u Petrinji).

Ovom je događaju prisustvovalo oko 60 posjetitelja.

7.2. Međunarodni dan arhiva

Prigodnim programom, 09. lipnja 2017. Državni je arhiv u Sisku obilježio Međunarodni dan arhiva. Programom smo odgovorili na zadanu temu koju je predložilo Predsjedništvo Hrvatskog arhivističkog društva: „Arhivi i katastar u hrvatskim krajevima“.

Povod odabiru ove teme su ovogodišnje obljetnice hrv. katastra: 200 godina od objavljivanja Naredbe o uvođenju stabilnog katastra (*Patent uber die Einfuhrung des stabilen Katastars*) 23. prosinca 1817. godine, kojom je započela stabilna katastarska izmjera u jadranskoj Hrvatskoj (Austrijsko primorje i Dalmacija); 170 godina od početka (1847.) i 140 godina od završetka (1877.) stabilne katastarske izmjere u panonskoj Hrvatskoj (Hrvatska i Slavonija), ali i svijest arhivske struke o izuzetnoj važnosti gradiva katastra.

Program obilježavanja u Državnom arhivu u Sisku odvijao se na slijedeći način:

Nakon kratkog osvrta na zadanu temu (povijesni pregled procesa stabilne katastarske izmjere, svrha i rezultati) kojeg je pripremio voditelj Sabirnog arhivskog centra u Petrinji, viši arhivist Ivica Šustić, voditeljica Odjela arhiva i konverzije podataka Državne geodetske uprave, Ljiljana Štefulić, održala je kratku prezentaciju pod naslovom: *Sustav digitalnog arhiva Državne geodetske uprave*. Prezentacijom je upoznala prisutne pripadnike struke kao i pozvane goste sa ovim projektom DGU, njegovim ciljevima i metodama.

U drugom dijelu programa, ravnateljica Arhiva, predstavila je u osnovnim crtama tek objavljenu brošuru o radu Državnog arhiva u Sisku koju je Arhiv tiskao povodom 55. obljetnice sa promidžbenom svrhom. Brošura daje osnovne informacije o Državnom arhivu u Sisku, o arhivskom gradivu koje čuvamo u svojim spremištima kao i o uvjetima te pravilima njegova korištenja. Namijenjena je prije svih, učenicima i studentima koji posjećuju Arhiv, ali i svim zainteresiranim građanima, odnosno potencijalnim korisnicima arhivskoga gradiva ovoga Arhiva.

Najava programa objavljena je na web stranicama DASK kao i u zajedničkoj brošuri koju je objavilo Hrvatsko arhivističko društvo.

Ovom je programu prisustvovalo također 60-tak posjetitelja.

7.3. Dvanaesta i trinaesta prezentacija zvučnih zapisa fonoteke Kraker

U ovom izvještajnom razdoblju održane su još dvije prezentacije zvučnih zapisa iz kolekcije mr.sc. Velimira Krakera. Ova je serija prezentacija započeta 2012. godine, a kroz do sada 13 održanih prezentacija slušateljstvu je predstavljeno preko 120 naslova i gotovo isto toliko solista i ansambala u izvedbama opernih i operetnih arija, narodnih, vojničkih, duhovnih i zbornskih pjesama, džez skladbi, šansona te zabavnih pjesama, plesne glazbe, zapisanih na pločama sadržanim u ovoj kolekciji.

Kroz ove posljednje dvije prezentacije predstavljeno je 30 glazbenih “brojeva” ponovno različitih žanrova, nastalih u izdanju tvrtke Edison Bell, odnosno Edison Bell Penkala u razdoblju od 1924. godine (kada ova tvrtka počinje djelovati u Zagrebu) pa sve do 1937. godine, (kada tvrtka prestaje raditi u Hrvatskoj, a nasljeđuje ju “Elektron”).

Ove prezentacije imaju svoju vjernu publiku, a posljednje dvije posjetilo je ukupno 100-tinjak posjetitelja.

7.4. U ovom izvještajnom razdoblju Arhiv je bio domaćin i suorganizator još jednog događaja:

Znanstveno-edukativnog skupa: *Priča o mikroskopiji ili kako steći nove spoznaje pogledom kroz objektiv:*

Ovim skupom koji je održan 17. ožujka u prostoru velike čitaonice DASK obilježena je 26. obljetnica osnivanja 57. SAMB "Marijan Celjak", a neposredan povod za njegovu organizaciju bilo je doniranje svjetlosnog mikroskopa od strane zagrebačkog Medicinskog fakulteta Osnovnoj školi Komarevo. Poveznica ova dva događaja je dr.sc. Srećko Gajović, doktor medicine, redoviti profesor na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, pročelnik Katedre za histologiju i embriologiju, a ujedno i počasni član Udruge hrvatskih dragovoljaca Domovinskoga rata Grada Siska koji je proteklih godina kao predsjednik Hrvatskog mikroskopijskog društva uspješno surađivao sa Udrugom.

Predavači na ovom znanstveno - edukativnom skupu bili su:

1. Akademik, prof.dr.sc. Nikola LJubešić - biolog, mikroskopičar, znanstvenik, jedan od utemeljitelja Hrvatskog društva za elektronsku mikroskopiju, dobitnik Nagrade HAZU čiji je redoviti član. Redoviti je profesor u miru na Prirodoslovnomatemičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te znanstveni savjetnik u miru. U Laboratoriju za elektronsku mikroskopiju Instituta Ruđer Bošković u Zagrebu radio je do umirovljenja;
2. Prof. dr.sc. Srećko Gajović - doktor je medicinskih znanosti, redoviti profesor na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, pročelnik Katedre za histologiju i embriologiju, Odsjeka za neurogenetiku, citogenetiku i razvojnu genetiku Hrvatskog instituta za istraživanje mozga, te voditelj Centra za elektronsku mikroskopiju. Glavni je urednik Croatian Medical Journala i predsjednik Hrvatske udruge za regenerativnu medicinu i terapiju matičnim stanicama, skraćenog naziva RegMedHr;
3. Dragutin Bauman, ing. kem. - po zvanju inženjer kemijske tehnologije. Radio je 40 godina u Željezari Sisak, u mirovini je. Područje njegovor profesionalnog rada u sisačkoj Željezari bila je "scanning" pretražna elektronska mikroskopija i marketing. Radno iskustvo mikroskopičara stekao je na prvom hrvatskom "scanning" pretražnom elektronskom mikroskopu. Jedan je od utemeljitelja Hrvatskog mikroskopijskog društva i urednik monografije "Elektronska mikroskopija u Hrvatskoj", zajedno sa prof.dr.sc. Srećkom Gajovićem. Bio je sudionik Domovinskog rata, hrvatski dragovoljac, 1991. godine dozapovjednik I. satnije radničkog bataljuna "Željezare Sisak", a 1994./1995. godine pripadnik Hrvatske vojske i pomoćnik zapovjednika za PD Zbornog mjesta Sisak. Skupu je prisustvovalo 25 posjetitelja.

7.5. Izložba: *Pozdrav iz_____.*

Ova je izložba postavljena povodom Tjedna arhiva u studenom 2016. godine, a zbog interesa publike je produžena i u ovom izvještajnom razdoblju sve do kraja mjeseca veljače. Tijekom navedena dva mjeseca izložbu je posjetio još 221 posjetitelj kroz organizirane posjete učenika osnovnih škola i pojedinačne posjete (od postavljanja izložbe do njenog zatvaranja izložbu je posjetilo ukupno 778 posjetitelja).

7.6. Serija prezentacija: *Moja priča o glazbi – prof. Tatjana Rožanković*

Pod kraj ovoga izvještajnog razdoblja, Arhiv je započeo sa realizacijom projekta pod navedenim naslovom, u suradnji s muzikologinjom, prof. Tatjanom Rožanković. Suradnja Arhiva i Profesorice je započela prije pet godina kroz realizaciju projekta prezentacija kolekcije Kraker, kojim smo predstavljali audio zapise sadržane u toj zbirci. Arhiv, naravno, i dalje u prvom redu zanimaju zapisi. Novim projektom želimo predstaviti

posebnu vrstu zapisa za koju u arhivskoj praksi i teoriji koristimo naziv *stampata*. Pod ovim nazivom podrazumijeva se sav tiskani materijal nastao radom jednog stvaratelja arhivskoga gradiva koji svojim sadržajem svjedoči o radu toga stvaratelja, ili više njih ukoliko je riječ o kolekciji, odnosno zbirci koja je izvorno nastala radom više stvaratelja, ali je prikupljena na jednom mjestu zahvaljujući interesu i afinitetima kolekcionara. U ovom našem slučaju kolekcionar je prof. Tatjana Rožanković, koja je tijekom 50 godina svoga intenzivnog praćenja glazbenih događanja u Hrvatskoj i europskim zemljama prikupila preko 4000 koncertnih listića, programskih knjižica i drugog tiskanog materijala, koji joj danas pomažu, ne samo da evocira uspomene na neke lijepe trenutke i posebne glazbene doživljaje, već i da uz pomoć njih donekle rekonstruira dijelove tih događaja kojima je prisustvovala i podijeli ih sa zainteresiranom publikom. Program je zamišljen kroz 5 tematskih prezentacija kojima će vlasnica kolekcije predstaviti svaki puta drugi dio svoje zbirke. Uz svaku pojedinu prigodu u vitrinama Arhiva bit će izložen drugi dio zbirke prof. Rožanković, ovisno o temi. Prezentacije će prije svega biti glazbeni doživljaji, na kojima ćemo uz stručno, muzikološko vodstvo vlasnice zbirke poslušati i pogledati audio i video zapise sa događaja kojima je profesorica prisustvovala.

Prezentacije su održane: 26. rujna, 17. i 23. listopada te 07. studenog s početkom u 19,00 sati, svaka u trajanju od 2 sata i 15 min, i to pod naslovima: I. *Glazba od 1 do 4170*; II. *Glazba u kostimu*; III. *Glazba bez riječi*; IV. *Glazba i obratno* te V. *Misterij glazbe*.

Od promidžbenih materijala tiskana je brošura sa najavom serije i pojašnjenjem svrhe i cilja projekta, a za svaku pojedinu prezentaciju tiskana je posebna pozivnica sa programom.

Prezentacijama je prisustvovalo ukupno 314 posjetitelja, a informacije te kraći ili dulji osvrt na pojedine od njih objavljene su osim na web stranicama <http://www.dask.hr/kalendar-zbivanja>

te facebook portalu Državnog arhiva u Sisku, i u gotovo svim lokalnim medijima pa i šire. Osvrte i reportaže o ovoj glazbenoj seriji izradili su: ST Novi sisački tjednik, TV Jabuka, Portal Nove TV, Sisak info portal, Radio Sisak, Radio Quirinus, Hrvatski radio, Katolički radio.

Od promidžbenih materijala izrađena je (tiskana) brošura od 16 stranica sa uvodnom riječju ravnateljice Arhiva, te tekstom profesorice kojim predstavlja svoju zbirku i najavljuje svaku pojedinu prezentaciju. Za pojedinačne je prezentacije izrađena pozivnica sa programom svake pojedine i osnovnim informacijama o vremenu i mjestu događanja. Prva prezentacija kao i cijela serija najavljene su na službenim web stranicama Državnog arhiva u Sisku i na nedavno oformljenom facebook profilu Arhiva.

7.7. Tjedan arhiva Državnog arhiva u Sisku

Ovogodišnji Tjedan arhiva Državnog arhiva u Sisku zamišljen, prije svega, kao tjedan otvorenih vrata, organiziran je kako je i planirano, u tjednu od 20. do 24. studenog. Započet je otvorenjem **izložbe** arhivskoga gradiva pod naslovom **Memorandum kao marketinški alat**. Izložbom su predstavljeni memorandumima stotinjak sisačkih tvrtki iz oblasti industrije, trgovine, skladišta te obrta koji su djelovali u Sisku u drugoj polovici 19. te prvoj 20. stoljeća. Riječ je o turbulentom razdoblju sisačke povijesti obilježenom nekim ključnim događajima kao što su dolazak željeznice (1863.g.), ujedinjenje Vojnog i civilnog Siska u jednu gradsku jezgru (1874.g.), o razdoblju u kojem Sisak kao vrlo frekventna riječna luka postaje i željezničko čvorište te privlači brojne poduzetnike, trgovce, ugostitelje i ostale obrtnike. To je razdoblje u kojem se u Sisku pojavljuju prvi industrijski pogoni, ali i razdoblje u kojem

poduzetništvo doživljava nagle oscilacije u svom razvoju od snažnog poleta do stagnacija izazvanih dvama svjetskim ratovima, velikom svjetskom krizom 1930-tih pa i nekim problemima lokalnog karaktera. Izložbu čini 143 eksponata (pojedine tvrtke predstavlja više verzija memoranduma) od kojih je 136 izloženo u obliku reprodukcije (ispis digitalnog snimka), a 7 memoranduma je izloženo u izvorniku. Spomenuti izvornici su izloženi kao primjeri raskošnih grafičkih rješenja memoranduma, a predstavljaju strane tvrtke, sa sjedištem u Beču, Budimpešti, češkom Krumlovu (Jägerndorf), poljskom Vraclavu (Breslau) te Zagrebu koje su početkom 20. stoljeća konkurirale na natječaje Gradskog poglavarstva Petrinja za radove na petrinjskoj munjari, vodovodu te obnovi orgulja petrinjske župne crkve. Deset eksponata predstavlja memorandume čiji su izvornici pohranjeni u Državnom arhivu u Zagrebu, sedam je dijelom arhivskih fondova u vlasništvu Hrvatskog državnog arhiva, a izvornici preostalih 126 eksponata su u vlasništvu Državnog arhiva u Sisku. Od promidžbenih materijala tiskan je katalog izložbe sa kataloškim popisom u nakladi od 500 primjeraka, izrađena je pozivnica u e-obliku te najavni radio spot koji je emitiran na Radio Sisku dva puta dnevno, počevši od 20.11. do 24.11. Pozivnica kao i informacija o Tjednu i izložbi objavljena je na web stranicama i facebook portalu Arhiva.

<http://www.dask.hr/kalendar-zbivanja>

<https://www.facebook.com/Dr%C5%BEavni-arhiv-u-Sisku-1887635121263384/>

Otvorenje izložbe je upriličeno 20.11. (ponedjeljak) u 12,00 sati, a otvorenju je nazočilo 60-tak posjetitelja.

U navedenom tjednu Arhiv je bio otvoren za posjetitelje od 8,00 do 20,00 sati, a u okviru tjedna organizirana je i jedna radionica za učenike Srednje ekonomske škole u Sisku, smjer poslovni tajnik (19 učenika), na temu izrade memoranduma.

Izložbu i Arhiv (obilazak zgrade Arhiva uključujući i arhivska spremišta te prezentaciju atraktivnijih izložaka arhivskoga gradiva uz pratnju arhivista) posjetilo je u Tjednu arhiva ukupno 170-ak posjetitelja. Od navedenog broja 69 su srednjoškolski učenici koji su u pratnji profesora organizirano posjetili Arhiv (3 razreda Srednje ekonomske škole Sisak – 1 razred smjer poslovni tajnik i 2 razreda ekonomskog usmjerenja), a preostalo su građani pojedinci.

Tjedan arhiva kao i otvorenje izložbe zabilježili su slijedeći mediji: HINA, Večernji list, Mreža TV, Radio Quirinus, Radio Sisak, e- portali: Sisak Info, Sisak portal, Quirinusportal...

<http://www.sisak.info/category/vijesti/page/3/>

<http://sisakportal.hr/vijesti/sisak/page/2/>

<http://sisakportal.hr/zapoceo-19-tjedan-arhiva-sisku/>

<https://quirinusportal.com/2017/11/memorandum-kao-marketinski-alat/>

<https://www.facebook.com/sisakturist/posts/1573265059406602>

Do kraja izvještajnog razdoblja (do kraja 2017. godine), izložbu *Memorandum kao marketinški alat* postavljenu povodom Tjedna arhiva posjetio je još 131 posjetitelj od kojih je 44 učenika Srednje škole Glina, smjer Ekonomist, od 1.-3. razreda.

7.8. Prosvjetna djelatnost

Tijekom godine Arhiv su, neovisno o spomenutim kulturnim događajima, posjetile i dvije skupine učenika s ciljem da upoznaju arhivsku djelatnost općenito kao i djelatnost Državnog arhiva u Sisku. Riječ je o skupini od 30 učenika 3. razreda OŠ Komarevo koji su posjetili Arhiv na sisačkoj lokaciji i o skupini od 28 učenika OŠ Ivan Goran Kovačić iz Petrinje koji su posjetili Sabirni arhivski centar u Petrinji. Za obje skupine održano je kratko predavanje o arhivima i arhivskoj djelatnosti, o razlikama između arhiva i ostalih baštinskih institucija

(muzeja i knjižnica), upoznati su sa područjem djelatnosti i u osnovi sa fundusom Državnog arhiva u Sisku, a prezentirani su im i atraktivniji dokumenti koje Arhiv posjeduje.

Posjetitelji Državnog arhiva u Sisku u 2017. godini (ukupno)

Dakle, u izvještajnom razdoblju je **u okviru kulturno-prosvjetne djelatnosti Arhiva**, (izložbe, promocije, predavanja, Međunarodni dan arhiva, prezentacije zbirke Kraker, zatim 5 prezentacija serije: *Moja priča o glazbi* te Tjedan arhiva i izložba *Memorandum kao marketinški alat*) ovu arhivsku ustanovu posjetilo kroz skupne i individualne posjete **1334 posjetitelja** (ovaj broj **ne uključuje** posjete **korisnika gradiva** Arhiva **kao niti posjete podnositelja zahtjeva** za izdavanje preslika i uvjerenja iz gradiva).

Osim navedenih događanja u okviru kulturno-prosvjetne djelatnosti, Arhiv je u ovoj godini bio domaćin i nekolicini kulturnih događaja (promocija zbirke refleksivne poezije mr.sc. Nikole Tadića, *Diomedov rt* ; promocija *Leksikona novinarstva S-M županije, 1945-2016*, autora V. Pajtlara i Z. Strižića; izložba akademskog kipara Ivana Novaka, *Zornjaci*; izložba slika amaterskog slikara Krunoslava Kuhtića „3D“; promocija zbirke pjesama dr.sc. Maje Mojsinović: *Ljiljani i metastaze* ; predavanju prof. Ivana Rizmaula *O liku i djelu Janka Stjepušina, /sisačkog graditelja tambura/* u organizaciji Tamburaškog orkestra Janko Stjepušin iz Martinske Vesi.

8. DIGITALIZACIJA ARHIVSKOGA GRADIVA

8.1. Digitalizacija za potrebe korisnika

Programom rada Arhiva za 2017. godinu nije bila posebno planirana digitalizacija arhivskoga gradiva. No, odgovarajući na zahtjeve naših korisnika, snimili smo tijekom godine **146 nacрта** javnih objekata i industrijskih pogona, sadržanih u našem arhivskom gradivu. Iz istog razloga digitalno je snimljeno i **60 fotografija** fonda 929: Radonja Sisak. Ovako nastale master snimke kao zaštitni primjerak izvornika pohranili smo na server arhiva.

8.2. Digitalizacija preuzetih video zapisa

Video zapise na 8 VHS kasete koje je Arhivu posudio sišćanin Miroslav Matić, nastale u razdoblju 1989 – 1991, Arhiv je digitalno snimio. Jedna digitalna kopija je zajedno sa izvornikom vraćena vlasniku, a master snimak je pohranjen na server Arhiva. Na ovaj način izrađene snimke **17 video zapisa** koji zauzimaju **21 GB prostora**. Riječ je o snimkama značajnih događaja u Sisku, snimljenih u vrijeme kada je g. Matić obnašao dužnost predsjednika Izvršnog vijeća Skupštine općine Sisak (1986. – 1990.) te predsjednika skupštine općine Sisak (1990. – 1992.).

8.3. Zbirka gradiva o Josipu Badaliću – Knjižnica Križ

Tijekom ljetnih mjeseci digitalno su snimljeni su izvornici pohranjeni u Knjižnici u Križu, a pripadaju zbirci dokumenata o Josipu Badaliću. Snimljeno je 8 knjižica (rariteti – djela J. Badalića), 4 novinska članka i 9 dokumenata. Pored toga digitalno je snimljeno i 3 dokumenta te 1 članak o opernoj pjevačici Milki Trnini koji su također u vlasništvu Knjižnice u Križu. Ove digitalni zapisi zauzimaju **528 MB** memorijskog prostora na serveru.

Osim ovih digitalnih kopija, izrađene su i kopije novonabavljenih fotografija i razglednica (vidi točku 2.L. ovoga Izvješća!)

9. IZDAVAČKA DJELATNOST ARHIVA

9.1. Druga promocija knjige: *Dok čitam živim....*

Krajem prošlog izvještajnog razdoblja Arhiv je sredstvima Grada Siska, Sisačko-moslavačke županije i vlastitim sredstvima tiskao i krajem 2016. godine prvi puta, u prostoru Arhiva, predstavio knjigu autorice Željke Turk Joksimović, DOK ČITAM, ŽIVIM, Crtice iz života prof. Milke Joksimović rođ. Badalić, (28.7.1906. – 13.9.2005.).

U ovom izvještajnom razdoblju, točnije, 02. lipnja 2017. godine knjigu smo predstavili pred 30-ak posjetitelja u Galeriji Križ u Križu, mjestu u kojem je rođena i provela djetinjstvo prof. Milka Joksimović rođ. Badalić (sestra Josipa Badalića). Ovaj događaj se odvijao u suradnji sa Knjižnicom Križ i Općinom Križ, a u okviru tradicionalne manifestacije „Badalićevih dana“. Knjigu su, osim ravnateljice Arhiva, predstavile i Renata Rupčić kao urednica te sama autorica, Željka Turk Joksimović.

9.2. Tiskanje i objava brošure o radu Državnog arhiva u Sisku povodom 55. obljetnice

Na tekstu ove brošure radilo je 5 djelatnika Arhiva, točnije voditelji svakog pojedinog odjela opisali su rad svoga odjela. Brošura je obogaćena slikovnim priložima u boji, popisom izdanja DASK i osnovnim informacijama o uvjetima i pravilima korištenja arhivskog gradiva DASK. Brošura ima 27 stranica, dim: 23,5 x 16 cm. Promovirana je povodom Međunarodnog dana arhiva (vidi točku 7.2. ovoga izvješća), a tiskana je vlastitim sredstvima Državnog arhiva u Sisku.

10. OSOBLJE ARHIVA

S obzirom na vidno povećanje opsega posla u Državnom arhivu u Sisku do kojeg dolazi dijelom zbog povećanih spremišnih kapaciteta zahvaljujući kojima Arhiv konačno može preuzimati gradivo koje je godinama čekalo adekvatan smještaj, a dijelom i zbog povećanih potreba zajednice za korištenjem arhivskoga gradiva, u 2017. godini Arhiv je zatražio i dobio suglasnost Ministarstva kulture za zapošljavanje jednog arhivista. Ovime je popunjeno jedno od Pravilnikom o unutrašnjem ustrojstvu predviđenih ali do sada ne popunjenih stručnih radnih mjesta.

No, krajem ovoga izvještajnog razdoblja, odlaskom u mirovinu višeg arhivista iz Sabirnog arhivskog centra u Petrinji, ovaj arhiv ponovno broji ukupno 14 zaposlenih.

U Sisku, 10.01.2018 g.

Ravnateljica:

Klasa: 612-06/18-01/03
Urbroj: 2176-81-18-01

Nela Kušanić, dipl. polit.